

نقش ویژگی‌های شخصیتی در تعلق به مدرسه دانش آموزان دختر متوسطه اول شهر بیرجند

سمانه سادات جعفر طباطبایی^۱، مهلا خواجه^۲

۱- استادیار روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، بیرجند، ایران.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، بیرجند، ایران.

چکیده

داشتن احساس تعلق به مدرسه در دانش‌آموزان می‌تواند شرایطی برای بهبود عملکرد تحصیلی مهیا نماید؛ لذا بررسی عواملی که می‌تواند در ایجاد احساس تعلق به مدرسه نقش داشته باشد اهمیت دارد؛ در این راستا، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در تعلق به مدرسه دانش‌آموزان دختر متوسطه اول شهر بیرجند انجام شد. روش پژوهش توصیفی - همبستگی بود و جامعه آماری آن را کلیه دانش‌آموزان دختر متوسطه اول شهر بیرجند در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۰۱ تشکیل داد که از این بین ۳۶۰ نفر بر اساس جدول مورگان و کرجسی و به صورت روش نمونه-گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای و به طور تصادفی انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه شخصیتی نئو مک کری و کاستا (۱۹۹۲) و پرسشنامه احساس تعلق به مدرسه بری، بت و وات (۲۰۰۴) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون با کمک نرم‌افزار آماری SPSS۲۲ انجام شد. یافته‌ها نشان داد که ۶۶ درصد از واریانس مشاهده شده در تعلق به مدرسه از طریق ویژگی‌های شخصیتی توجیه می‌شود. بدین ترتیب که اگر اشتیاق به تجارب و توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی به اندازه یک واحد افزایش یابد، این تغییر به ترتیب به اندازه ۲۴ و ۹۳ درصد نمرات تعلق به مدرسه را افزایش می‌دهد؛ همچنین اگر روان‌نژندی، برون‌گرایی به اندازه یک واحد افزایش یابد، این تغییر به ترتیب به اندازه ۱۷،۳۴ درصد نمرات تعلق به مدرسه را کاهش می‌دهد. با توجه به نتیجه گزارش شده، به مسئولین و متولیان امر آموزش مدارس به‌ویژه معلمان و دبیران مدارس توصیه می‌شود که برای حفظ و افزایش میزان استقلال عاطفی و تعلق به مدرسه به ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان توجه و عنایتی خاص داشته باشند.

واژگان کلیدی: تعلق به مدرسه، ویژگی‌های شخصیتی، دانش‌آموزان